

Parlamentul
Republicii Moldova

OS nr. 50
13.07 2022

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Comisia juridică, numiri și imunități

AMENDAMENT la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (nr.213 din 02.06.2022)

În conformitate cu art.59 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996, în urma examinării proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative nr.213 din 02.06.2022, prezint următoarele amendamente:

1) La Art. I pct.7 din proiect, se propune modificarea art. 282 alin. (5), care va avea urmatorul cuprins: „(5) În cazul în care învinuitul se sustrage de la urmărirea penală sau locul aflării lui nu este stabilit în urma investigațiilor de căutare, copia ordonanței de punere sub învinuire se prezintă contra semnătură aparatorului pînă la înaintarea demersului la judecătorul de instrucție în condițiile art. 291¹ și acuzarea se consideră că a fost înaintată.”.

2) La Art.1 pct.8 a proiectului de lege, articolul 282¹ se completează cu alin.(4) care se va expune în următoarea redacție: „(4) Se consideră că nu a fost posibil de înaintat acuzarea în condițiile prevăzute de prezentul articol dacă: 1) executarea cererii de comisie rogatorie a fost refuzată de către statul străin; 2) cererea de comisie rogatorie nu a putut fi executată,

fiind restituită; 3) nu a parvenit nici un răspuns la cererile de comisie rogatorie, în urma adresărilor repetate.

3) La art. 282¹ alin.(1) cuvintele „se ascunde” se substituie cu cuvintele „se afla”.

4) La articolul 291¹, a Art.1 pct.10 a proiectului de lege, se operează următoarele modificări:

1) alineatul (1) cuvintele „a disparut, sustrăgându-se” se substituie cu cuvintele „se sustrage”;

2) alin. (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului are loc dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) în privința persoanei a fost emisă o ordonanță de punere sub învinuire, în privința comiterii unei sau mai multor infracțiuni grave, deosebit de grave sau exceptional de grave din Codul penal;

b) persoana se sustrage de la urmărirea penală sau locul aflării persoanei nu este stabilit și nu a fost posibil de asigurat prezența ei în fața organului de urmărire penală;

c) în privința învinuitului au fost dispuse investigații în vederea cautării;

d) persoana nu este minoră.”;

3) alin. (3) după textul „care se sustrage de la urmărire penală” se completează cu textul „sau locul aflării ei nu a fost stabilit”.

5) La articolul 305¹, a Art.1 pct.15 a proiectului de lege, se operează următoarele modificări:

1) alin. (2) va avea următorul cuprins: „(2) În demersul procurorului se indică: fapta care face obiectul învinuirii, prevederile legale în care aceasta se încadrează și pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, circumstanțele, însoțite de probe pertinente, din care rezultă bănuiala rezonabilă că învinuitul a săvârșit fapta, circumstanțele pe care se confirmă că învinuitul se sustrage de la urmărirea penală sau locul aflării acestuia nu a fost stabilit, măsurile întreprinse în vederea găsirii învinuitului însoțite de probe pertinente, circumstanțele care justifică continuarea urmăririi penale în absența învinuitului, argumentele și circumstanțele de fapt și lista probelor în susținerea demersului, inclusiv lista martorilor care urmează a fi audiați asupra circumstanțelor ce ar confirma sau infirma eschivarea de la urmărirea penală sau imposibilitatea stabilirii locului aflării învinuitului.”;

2) la alin. (3) după cuvintele „se sustrage de la urmărirea penală” se completează cu cuvintele „sau locul aflării lui nu este stabilit”;

3) alin. (4) se completează cu propoziția: „În încheierea judecătorului de instrucție privind autorizarea finalizării urmăririi penale se vor indica motivele de fapt și de drept, în vederea admiterii sau respingerii demersului procurorului.”

6) La articolul 276¹ a Codului de procedură penală, se operează următoarele modificări:

1) alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Pornirea urmăririi penale în cazul existenței bănuielii rezonabile de săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 241, 242, 244, 244¹, 246, 246¹ se dispune de organul de urmărire penală sau procurorul competent să exercite sau, după caz, să conducă urmărirea penală pentru aceste infracțiuni în condițiile generale de la art. 274 din prezentul cod. Organul de urmărire penală sau procurorul competent odată cu pornirea urmăririi penale solicită opinia organului de control de stat asupra activității de întreprinzător, în vederea expunerii, asupra existenței sau nu a încălcării legislației din domeniu și a prejudiciului cauzat prin încălcare. Solicitarea organului de urmărire penală trebuie să conțină exact faptele și informațiile cu privire la care se solicită opinia organului de control. Organul de urmărire penală nu are dreptul să dispună sau să solicite organului de control inițierea unui control în sensul Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.”;

2) la alineatul (2) după cuvintele „organul de control competent” se completează cu textul „în termen de 30 de zile,”;

3) alineatul (4) se abrogă;

alineatul (7) se abrogă.

7) La articolul 531 a Codului de procedură penală, se operează următoarele modificări: 1) La alin. (1) cuvintele „sau curțile internaționale” se substituie cu textul „curțile internaționale, organisme și agențiile de specialitate ale Uniunii Europene”; 2) alin. (2) după cuvântul „statul” în ambele cazuri se completează cu cuvintele „sau autoritatea”.

Olesea STAMATE

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Argumentare

Prezentul amendament vine să ajusteze prevederile proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative nr.390 din 13.12.2021.

1) Necesitatea acestei modificări rezultă din stabilirea unei consecutivități organice de efectuare a acțiunilor de urmărire penală, în spiritul legii procesual penale. Or, sub aspect cronologic, considerăm oportun ca finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului să fie precedată de înaintarea acuzației, ci nu invers.

2) Prin urmare, facem distincție între trei situații când nu a fost posibilă executarea cererii de comisie rogatorie, și anume când executarea acesteia a fost refuzată de către statul străin în temeiul motivelor prevăzute la art. 534 din Codul de procedura penală (I), când cererea de comisie rogatorie a fost restituită în condițiile în care au existat motive care au împiedicat executarea acesteia (II), când în urma adresărilor repetate ale statului nostru nu a fost recepționat nici un răspuns la cererile de comisie rogatorie (III).

3) În cadrul Proiectului Consiliului Europei „Consolidarea sistemului de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în Republica Moldova” a fost elaborat un aviz la proiectul de lege vizat. Astfel, luând în considerare raționamentele și recomandările formulate în aviz a fost propusă respectiva modificare.

4)-5) În cadrul Proiectului Consiliului Europei „Consolidarea sistemului de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în Republica Moldova” a fost elaborat un aviz la proiectul de lege vizat. Astfel, luând în considerare raționamentele și recomandările formulate în aviz a fost propusă respectiva modificare.

6) Luând în considerare necesitatea efectuării urmăririi penale în cazul existenței unei bănuieli rezonabile de săvârșirea unei infracțiuni din sfera economică, în mod prompt, dar pe de altă parte a limitărilor legale din versiunea actuală a legii, modificarea art. 276¹ este un lucru necesar. Aplicarea normei de la art. 276¹ din Codul de procedură penală a determinat apariția mai multor probleme de ordin practic. În primă fază condiționarea pornirii urmăririi penale de recepționarea opiniei organului

de control de stat în cazul în care din aceasta rezultă semnele unei componente de infracțiuni diminuează din independența și autonomia organului de urmărire penală în cadrul procesului penal. În al doilea rând, pornirea urmăririi penale în urma recepționării opiniei organului de control de stat prin care se constată existența semnelor componente ale unei infracțiuni ar putea fi îngreunată de contestarea procesului-verbal de control emis în urma solicitării în baza art. 276¹ din Codul de procedură penală. Contestarea procesului-verbal de control emis în acest sens, în instanța de contencios administrativ și examinarea contestației poate dura o perioadă lungă de timp, fapt pentru care de exemplu în cazul infracțiunilor de la art. 244 (Evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor) și 245 (Abuzurile la emiterea instrumentelor financiare) din Codul penal în perioada anului 2020-2022 primele 5 luni în 95 % din cauzele penale pornite pe aceste infracțiuni le-au fost aplicat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală. În altă ordine de idei, chiar dacă pornirea urmăririi penale se va decide de organul de urmărire penală sau de procurorul competent până la recepționarea opiniei organului de control de stat, în situația în care din conținutul procesului-verbal de control nu rezultă existența semnelor componente de infracțiune, procurorul va aplica prevederile art. 275, 285, 286 din Codul de procedură penală. De asemenea de la art. 276¹ alin. (1) a fost revizuită lista infracțiunilor pentru care este necesară solicitarea opiniei organului de control, cum este de exemplu în cazul art. 250 Codul penal (Transportarea, păstrarea sau comercializarea mărfurilor supuse accizelor, fără marcarea lor cu timbre de control sau timbre de acciz), având în vedere necesitatea efectuării prompte a măsurilor procesual penale în cazul depistării în flagrant a comiterii infracțiunii în discuție. Alineatul (7) se abrogă în contextul declarării Legii nr. 244/2020 pentru modificarea unor acte normative prin care art. 276¹ din Codul de procedură penală a fost completat cu alin. (7) ca fiind neconstituțional, de către Curtea Constituțională prin HCC nr. 29/2021.

7) Adicional, în vederea consolidării cadrului normativ și prin urmare a capacităților de cooperare a statului cu instituțiile și agențiile comunitare sub aspectul asistenței juridice internaționale în materie penală considerăm judicios operarea modificărilor la art. 531 din Codul de procedură penală.